

Recovery Oriented Practices Index - Revised (ROPI-R)

Index voor een herstelgerichte ggz

Scoreformulier

Ontwikkeld door New York State Office of Mental Health (2006)

Nederlandse vertaling en bewerking door Trimbos-instituut

Herziende versie 2016

Instelling:

Team:

Datum afname:

Afname door:

Totaalscore: (van 120)

Gemiddelde score: / 12 = (op tienpuntsschaal)

ROPI-R Scoreformulier - tienpuntsschaal

		score
A. Focus op herstel en ervaringsdeskundigheid		
1	Uitdragen van de herstelvisie en herstelondersteunende houding	
2	Inzet van ervaringsdeskundigheid	
3	Herstelactiviteiten	
Subtotaal		
B. Sociale en maatschappelijke participatie		
4	Betrokkenheid netwerk	
5	Maatschappelijke re-integratie	
6	Stigmabestrijding	
Subtotaal		
C. Zorg gebaseerd op mogelijkheden		
7	Inventariseren van zorgbehoeftes, krachten en wensen	
8	Begeleidingsdoelen gebaseerd op eigen kracht	
9	Zorg die aansluit	
Subtotaal		
D. Regie en zeggenschap		
10	Medezeggenschap	
11	Zeggenschap over behandel- en begeleidingsplan	
12	Cliënt in regie	
Subtotaal		
<p>Totaalscore (optelling van de subtotalen):</p> <p>Gemiddelde score per item (totaalscore / 12):</p>		

Uitwerking items en ROPI-R scores

A. Focus op herstel en ervaringsdeskundigheid

---

1. Uitdragen van de herstelvisie en herstelondersteunende houding

Er is een organisatiebrede herstelvisie die door het team wordt uitgedragen in de dagelijkse zorg en bejegening.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) De organisatie heeft een visie op herstel die bekend is bij medewerkers en cliënten van het team.	
b) Het team krijgt jaarlijks deskundigheidsbevordering (in de vorm van coaching, scholing, intervisie, klinische lessen, etc.) over herstel en herstelondersteunende zorg.	
c) Het team werkt volgens principes van de presentiebenadering.	
d) Teamleden hebben een attitude die gekenmerkt wordt door gelijkwaardigheid, hoop en optimisme.	
e) Teamleden stimuleren tot en/of ondersteunen bij het maken van het persoonlijke levens- of herstelverhaal.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

2. Inzet van ervaringsdeskundigheid

Het team maakt gebruik van de kennis en deskundigheid van cliënten en/of ervaringsdeskundigen.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Cliënten en/of ervaringsdeskundigen worden (op vrijwillige basis) ingezet binnen de hulpverlening, bij themabijeenkomsten of bij activiteiten.	
b) Binnen het team is een ervaringsdeskundige aangesteld als betaalde kracht.	
c) Er is een beleidsvisie op de inzet van ervaringsdeskundigheid.	
d) De taken en verantwoordelijkheden van ervaringsdeskundigen zijn duidelijk omschreven.	
e) Ervaringsdeskundigen worden in de gelegenheid gesteld zich bij te scholen op het gebied van ervaringsdeskundigheid en intervisie te hebben met andere ervaringsdeskundigen.	
Subtotaal	(max. 10)

Toelichting:
----

3. Herstelactiviteiten

Cliënten worden in de gelegenheid gesteld om herstelwerkgroepen of -cursussen te volgen, zoals <i>Herstellen doe je zelf</i> , <i>WRAP</i> of om deel te nemen aan andere vormen van zelfhulp of herstelactiviteiten, bijvoorbeeld binnen een zogenaamde herstelwerkplaats.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Het team of de instelling biedt de mogelijkheid om deel te nemen aan herstelactiviteiten of verwijst actief naar het aanbod in de regio.	
b) De herstelactiviteiten worden door ervaringsdeskundigen of cliënten ontwikkeld en begeleid.	
c) Cliënten worden persoonlijk en/of op informatiebijeenkomsten geïnformeerd over de mogelijkheid om deel te nemen aan herstelactiviteiten.	
d) De herstelactiviteiten zijn op maat gemaakt; d.w.z. laagdrempelig voor verschillende cliëntengroepen.	
e) Er is doorlopend de mogelijkheid om deel te nemen aan herstelactiviteiten.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

B. Sociale en maatschappelijke participatie

---

4. Betrokkenheid netwerk

Het team ondersteunt cliënten bij het behouden en desgewenst uitbreiden van hun persoonlijk netwerk en spant zich in om naastbetrokkenen te informeren over en te betrekken bij de behandeling, mits de cliënt dat wil.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Naastbetrokkenen krijgen voorlichting over herstel en er worden afspraken gemaakt over de manier waarop zij dit kunnen ondersteunen.	
b) Het persoonlijk netwerk van cliënten wordt systematisch in kaart gebracht (bv. met de sociale netwerkcirkel of een vragenlijst).	
c) Er vinden minstens twee keer per jaar bijeenkomsten voor naastbetrokkenen plaats (denk aan thema- of voorlichtingsbijeenkomsten of gezamenlijke informele activiteiten).	
d) Naastbetrokkenen worden uitgenodigd voor de behandelplanbespreking, tenzij de cliënt dit niet wil.	
e) Het team ondersteunt cliënten bij het behouden en uitbreiden van hun persoonlijk netwerk.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

5. Maatschappelijke re-integratie

Het team ondersteunt cliënten om de door hen gewenste plek in de samenleving te (her)vinden.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Het team biedt arbeidsrehabilitatie middels Individuele Plaatsing en Steun (IPS) of andere vormen van trajectbegeleiding.	
b) Er zijn binnen het team mogelijkheden voor begeleid leren.	
c) Het team ondersteunt cliënten desgewenst bij het verwerven van zelfstandige of andere huisvesting.	
d) Doelen op het gebied van maatschappelijke re-integratie maken deel uit van het begeleidingsplan.	
e) Cliënten worden actief op de hoogte gesteld van en desgewenst toegeleid naar activiteiten buiten de instelling.	
Subtotaal	(max. 10)

Toelichting:
----

6. Stigmabestrijding

	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
Het team spant zich actief in om stigmatisering tegen te gaan, zowel binnen als buiten de organisatie.	
a) Er is aandacht voor het bestrijden van stigmatisering door medewerkers. Men spreekt elkaar aan op vooroordelen of het voortbestaan van bepaalde (niet vanzelfsprekende) gedragspatronen.	
b) Cliënten geven aan zich niet gestigmatiseerd te voelen door hulpverleners.	
c) Er is aandacht voor het bestrijden van zelfstigmatisering door cliënten, o.a. in persoonlijke gesprekken (attenderen op zelf-uitsluiting, etc) .	
d) Er is aandacht voor positieve beïnvloeding van de beeldvorming over cliënten.	
e) De organisatie heeft een visie op het bestrijden van stigmatisering en het team vertaalt dit in beleid.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

C. Zorg gebaseerd op mogelijkheden

7. Inventariseren van zorgbehoeftes, krachten en wensen

Systematisch worden zorgbehoeftes, krachten en wensen in kaart gebracht, zodat de hulpverlening daarbij kan aansluiten.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Zorgbehoeftes worden systematisch uitgevraagd, d.w.z. met een hulpmiddel (zoals CAN, Zorgbehoeftenlijst of een format van het persoonlijk plan / ondersteuningsplan waarin in elk geval de volgende levensgebieden aan bod komen: wonen, werken/leren, dagbesteding, sociale contacten, financiën, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en zingeving).	
b) De krachten en wensen van cliënten worden systematisch geïnventariseerd, d.w.z. met een hulpmiddel (zoals Strengths Assessment of IRB).	
c) Vaststelling vanuit cliëntperspectief (de cliënt geeft zelf aan wat zijn behoeftes, krachten en wensen zijn, niet de hulpverlener).	
d) Op basis van de inventarisatie worden met de cliënt acties bepaald en geprioriteerd.	
e) De systematische inventarisatie van zorgbehoeftes, krachten en wensen wordt minstens twee keer per jaar geëvalueerd met de cliënt.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

8. Begeleidingsdoelen gebaseerd op eigen kracht

De doelen geformuleerd in het behandel- of begeleidingsplan (of rehabilitatieplan) zijn gebaseerd op de krachten (mogelijkheden, kwaliteiten, betekenisvolle rollen) van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	score
In minder dan 25% van de plannen zijn de doelen gebaseerd op de krachten van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	2
In 25-49% van de plannen zijn meerdere doelen gebaseerd op de krachten van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	4
In 50-74% van de plannen zijn meerdere doelen gebaseerd op de krachten van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	6
In 75-99% van de plannen zijn meerdere doelen gebaseerd op de krachten van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	8
In alle plannen zijn de doelen gebaseerd op de krachten van de cliënt en gericht op het benutten en versterken daarvan.	10
Subtotaal	(max. 10)

Toelichting:
----

9. Zorg die aansluit

De zorg laat aanzienlijke variatie zien t.a.v. cliënten, gebaseerd op de individuele behoeften van de cliënt.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Cliënten volgen een persoonlijk programma van activiteiten, begeleiding en behandeling wat aansluit bij hun behoeften, leeftijd en culturele achtergrond.	
b) Er is een structureel aanbod voor psycho-educatie, individueel of groepsgewijs.	
c) Cliënten hebben de mogelijkheid om specifieke therapieën of trainingen te volgen, zoals cognitieve gedragstherapie, (sociale) vaardigheidstrainingen, verliesverwerking, traumatherapie en vaktherapieën.	
d) Er is een specifiek hulpverleningsaanbod gericht op het voorkomen of bestrijden van middelenmisbruik voor cliënten bij wie dat van toepassing is.	
e) Het team heeft de mogelijkheid om individueel met cliënten ergens naar toe te gaan in het kader van een behandeldoel (bv. bezoek familie, nieuwe kleding kopen, begraafplaats bezoeken).	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

D. Regie en zeggenschap

10. Medezeggenschap

Het team heeft actief beleid om cliënten mee te laten denken in ontwikkelingen.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Er is een centrale cliëntenraad die zichtbaar en toegankelijk is voor de cliënten van dit team.	
b) Er is formele medezeggenschap georganiseerd op het niveau van het team (afdeling/locatie).	
c) Er worden verschillende middelen ingezet om input van cliënten te verkrijgen, bijvoorbeeld tevredenheidsonderzoek, huiskamerbesprekingen en cliëntenpanels.	
d) Medezeggenschap leidt tot zichtbare veranderingen ten aanzien van de hulpverlening door het team.	
e) Het (hoger) management van dit team laat zich adviseren door ervaringsdeskundigen.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

11. Zeggenschap over behandel- en begeleidingsplan

Het team garandeert een optimale betrokkenheid en inbreng van cliënten bij het opstellen en evalueren van het individuele behandel- en begeleidingsplan.	score
Het team betreft cliënten nauwelijks bij het opstellen en evalueren van het eigen behandel- en begeleidingsplan. Het plan wordt door de hulpverleners opgesteld en cliënten kennen de inhoud niet.	2
Het team betreft cliënten enigszins bij het opstellen en evalueren van het eigen behandel- en begeleidingsplan. Het plan wordt met cliënten besproken, maar is door hulpverleners opgesteld.	4
Het team betreft cliënten structureel bij het opstellen en evalueren van het eigen behandel- en begeleidingsplan, maar de inbreng van cliënten is relatief klein.	6
Het team betreft cliënten structureel bij het opstellen en evalueren van het eigen behandel- en begeleidingsplan. De inbreng van cliënten is substantieel.	8
Het opstellen en evalueren van het behandel- en begeleidingsplan verloopt volgens principes van gezamenlijke besluitvorming (<i>Shared Decision Making</i>). De inbreng en betrokkenheid van cliënten is optimaal.	10
Subtotaal	(max. 10)

Toelichting:

---

12. Cliënt in regie

Hulpverleners nodigen cliënten uit om zoveel mogelijk de regie in handen te houden over hun leven.	Score 0=nee 1=gedeeltelijk 2=ja
a) Cliënten hebben zeggenschap over hun woonomgeving.	
b) Het team streeft naar zoveel mogelijk financiële autonomie voor cliënten. Er worden actieve inspanningen verricht om hen te leren omgaan met financiën en afspraken t.a.v. geldbeheer worden minstens jaarlijks geëvalueerd.	
c) Routines (of huisregels) van het team vormen geen belemmering voor cliënten om de regie te hebben (m.n. bij groepswonen en afdelingen).	
d) Cliënten kunnen gebruik maken van e-health en/of digitale keuzehulp (bv. Samen Keuzes Maken, Mijn Portaal).	
e) Het team werkt in de regel met crisis- en/of signaleringsplannen die samen met de cliënt zijn opgesteld.	
Subtotaal	(max. 10)
Toelichting:	

Conclusies en aanbevelingen

(Maximaal 1 A4)